

Bioosobnost

Nataša

Foltánová

Nataša Foltánová je ředitelka (zelené) zeměkoule. Stojí za úspěchem firmy Tierra Verde a svou životní filozofií a vlastním příkladem pomáhá lidem měnit přístup k planetě Zemi. Vlastním příkladem potvrzuje, že být náročný na sebe a na to, jaký způsob života si vybereme, má velký smysl pro formování vědomé společnosti a ukazuje nám cestu, jak i jednotlivec dokáže přispět k pozitivním změnám ve společnosti. Její příběh inspiruje lidi k tomu, aby přemýšleli o ekologii, měnili své návyky a tím pomáhali tvořit a formovat svět kolem nás takový, jaký ho chceme mít.

Připravila Zuzana Hagarová, Bio&Life ve spolupráci s TIERRA VERDE, www.tierraverde.cz

Jako úspěšná podnikatelka v oblasti zdraví máte vztah ke zdravému životnímu stylu. Jaký je váš osobní postoj k bio-eko-nature světu?

No a my máme i jiný svět? Myslím si, že svět máme jen jeden a můj vztah k němu je velmi vřelý. Zejména od doby, kdy jsem si naplno uvědomila a prožila, že nějaké škatulkování na „já“, „my“, „svět tam venku“ je iluze, ze které se postupně probouzíme. Navíc je to iluze s fatálními důsledky – dokud budeme oddělovat sebe od světa a všeho okolo, bude

pro nás velmi obtížné měnit svoje chování a návyky. Na druhou stranu, jakmile si jednou tuto propojenost všeho se vším alespoň v náznaku prožijeme, nebude pro nás problém začít dělat změny na tom jediném místě, kde to má význam – tedy sami u sebe. Můj osobní postoj a přesvědčení je tedy takové, že cokoliv změníme sami u sebe, projeví se v našem okolí, byť by se mohlo jednat o zdánlivou maličkost. Každá taková maličkost ale zanechává v našem světě energetickou stopu a usnadňuje těm ještě nerozhodnutým vydat se stejnou cestou.

Kdy jste se začala zajímat o svět bio a eko? Co nebo kdo vás inspiroval?

U mě se nejednalo o jednotlivý zážitek nebo událost, byl to jednoznačně proces, a to proces velmi komplexní a pestrý. Pomohlo mi určitě to, že jsem vždycky byla hodně zvědavá a necítila jsem potřebu akceptovat status quo jen proto, že se to tak běžně dělá. Tak jsem si prostě vždycky kladla otázky a hledala odpovědi. Tento proces stále trvá a domnívám se, že nikdy nekončí. A myslím si taky, že pokud někdo pátrá po smyslu života, tak právě zde, v samotném procesu hledání, nalézání odpovědí, objevování sám sebe a světa okolo může být hodně blízko k jeho poznání.

Cokoliv změníme sami u sebe, projeví se v našem okolí.

Jak se projevuje zdravý životní styl ve vašem životě? Co děláte pro své zdraví?

Pro mě je nejdůležitější poznání, že nás – naše tělo i to, jak se cítíme – ovlivňuje úplně všechno. Tedy například nejen to, co jíme – ale třeba i to, kdo naše jídlo vypěstoval a s jakým úmyslem. U jídla je to vel-

mi důležité a navíc celkem lehce vystopovatelné. Pokud tedy chci být zdravá a v dobré kondici, co mi pomůže víc: vlastní kváskový chleba z doma namleté mouky z obilí, vypěstovaného na poli se zdravou půdou místním farmářem, nebo pod stejným názvem prodávaná hmota s třicetidenní trvanlivostí, vzniklá z bůhvíčeho ve fabrice, která patří bůhvíkomu, která se do supermarketu dostala v plastovém sáčku z druhého konce republiky? To jsou na pohled

celkem banální otázky a návyky, ale doopravdy je to nekončící dobrodružství objevování a vyladování se na sebe, svoje skutečné potřeby a svět okolo. Tisíce malých rozhodnutí každý den, které ve svém součtu

rozhodují o tom, jdeme-li cestou zdraví a celistvosti. A samozřejmě není možné žít ideál – jen je potřeba i rozhodnutí, o kterém víme, že má od optima daleko, udělat vědomě.

Je udržitelný způsob života pro dnešní „rychlé“ lidi důležitý? Co znamená pro vás?

Jediný „udržitelný“ způsob života je podle mě takový, při kterém si uvědomujeme důsledky svých jednotlivých rozhodnutí a podle nich jednáme. A čím hlouběji při takovém rozhodnutí dokážeme jít, tím více jsme v souladu s celkem, a tedy více „udržitelní“. Určitě to tedy není nic pro ty, kteří hledají rychlá a jednoduchá řešení. Pokud si někdo myslí, že udržitelný způsob života znamená recyklovat plast a používat úsporné žárovky, tak žije v minulém tisíciletí. Jasně, recyklovat plast je samozřejmě žádoucí – tedy pokud už nemáme jinou možnost a plastu (v drtivé většině ve formě obalového materiálu) se potřebujeme zbavit. Pokud ale nejsme líní klást si otázky, můžeme se zeptat – není lepší se plastovému obalu, který

*Je jen na naší odvaze,
kam až
chceme jít.*

poslouží jednou a pak skončí v kontejneru, úplně vyhnout? A jestliže si tuto otázku položíme a skutečně a poctivě začneme hledat odpověď, jsme na cestě k úžasnému dobrodružství objevování světa, který se teprve vynořuje na obzoru v někdy více, jinde už méně mlhavých obrysech. Většinou je to totiž tak, že zodpovězením jedné otázky to nekončí a pokud uděláme svou domácí úlohu dobře a budeme sledovat stopu stále dál, může nám to celkem radikálně změnit pohled na svět. A je jen na naší odvaze, kam až chceme jít. Můj oblíbený příklad je balená voda. To je fakt obrovské a mnohovrstevné téma, na které lze nahlížet z mnoha úhlů pohledu a je to možná na samostatný článek. Schválně, zkuste si to cvičení udělat sami a položit si některé z následujících otázek: Proč kupujeme balenou vodu? Je to naše

vědomé rozhodování, nebo jsme pod vlivem někoho, kdo má na prodeji vody zájem? Je balená voda opravdu lepší než voda z kohoutku? Skutečně kvalitní voda pochází z často vzdálených zdrojů – kolik voda najela kilometrů, než k nám dorazila? Kolik se při tom spálilo nafty, kolik ropy se spotřebovalo na plastovou lahev? Komu všemu platíme za to, že se k nám dostala? Komu vlastně voda patří? Jak je možné, že si někdo koupí právo na to těžit ze Země a zpeněžovat zdroj, který patří nám všem? Jak moc je

pro nás voda důležitá, jak moc je důležitá její kvalita, struktura, čím vším prošla a jak se k ní chováme?

Pokud tedy chce někdo žít rychle, domnívám se, že mu

nezbývá čas klást si otázky a poctivě hledat odpovědi, žít vědomě, naladit se na sebe a svět okolo sebe.

Jak se rozvíjela vaše kariéra? Čím vším jste se zabývala?

Úplně na začátku jsem vystudovala zahradnictví, což sice v tu dobu nebyla vědomá volba, ale jsem za ni nakonec vděčná, protože jsem si vybudovala vztah k půdě a rostlinám a pomáhá mi to chápat některé souvislosti. Pak jsem strávila deset let v Kanadě a vystudovala tam na univerzitě mezinárodní obchod – to bylo v době, kdy jsem stále netušila, čemu se chci věnovat a tento obor jsem zvolila proto, že mi ponechával hodně svobody v dalším směřování. Pracovala jsem pak na několika projektech a poté, co jsem znovu zakotvila v Česku, jsem asi pět let

překládala. To byla doba, kdy jsem už velmi silně pocitovala, že je ve vzduchu něco, co na mě čeká, ale nedokázala jsem to pojmenovat a byla jsem z toho hodně nešťastná. Pak se jednoho dne zdánlivě odnikud vynořily mýdlové ořechy a já jsem se rozhodla, že je zkusím někde sehnat a dovézt. To bylo na začátku roku 2008. Neměla jsem tehdy ani zkušenosti z podnikání, žádný plán ani záměr, zároveň však ani žádné obavy a omezení, tak jsem to prostě zkusila.

Můžete, prosím, čtenářům Bio&Life přiblížit činnosti, kterým se ve vaší společnosti věnujete? Jaké je její poslání?

Když v roce 2008 TIERRA VERDE vznikla a já jsem se pokoušela vyjádřit, čím chci, aby firma byla, vzniklo motto „Vždycky existuje alternativa“, které je i po osmi letech stále aktuální a platné. Nabízíme alternativy k výrobkům denní potřeby, o kterých si myslíme, že svou existencí poškozují planetu i lidi. V neposlední řadě se ale také snažíme o to, aby naši zákazníci dělali vědomá rozhodnutí. Čili aby si kladli otázky a sami si na ně hledali odpovědi.

Vždycky existuje alternativa.

Abych tedy byla konkrétní: vyrábíme produkty k péči o domácnost – prací a čistící prostředky, jejichž výroba a používání nepoškozují planetu ani naše zdraví. Mýdlové ořechy, které byly na začátku, jsou stále naší základní surovinou, se kterou dále pracujeme. Je to úžasný plod, který se sbírá v horách v severní Indii, kde dává práci místním ženám při sběru a zpracování. Protože ořechy rostou v lese, je to ta nejčistší surovina a prací prostředek, jaký si dovedu představit. Z ostatních surovin používáme jen to skutečně nejnütnější, aby byly naše přípravky účinné. Toto je naše základní filozofie – spíše než zvyšovat účinnost a tím i obsah chemických látek v produktech, raději učíme lidi, jak zacházet s tím, co vyrábíme tak, aby jim to fungovalo. Pro ty, kteří začínají a potřebují návod, jak na to, pořádně kurzy ekopraní.

Mezi další naše výrobky patří menstruační kalíšek – ten nahrazuje standardní papírové dámské hygienické potřeby. Dále máme v sortimentu výrobky z biobavlny a v neposlední řadě také užitečné věci, vyrobené ze zdánlivě neužitečného odpadu. Využíváme odpadní obalový materiál z vlastního provozu k výrobě každodenních drobností, jako jsou třeba tašky a pouzdra. Tyto věci zdánlivě nedávají žádný ekonomický smysl – celý proces je pracný

a výsledkem je něco, co si člověk může za stejné peníze a mnohdy levněji koupit v každém obchodě. Smysl, který v tom cítíme my, jde ale za ekonomiku a racionální řešení, kterým by bylo obalů se prostě zbavit, jako to dělá každý jiný – pro

nás je to jakýsi model řešení, které nejde proti zájmu planety, a tedy i nás všech, a kterým posíláme do světa zprávu o tom, že o tom jen nemluvíme, ale děláme to.

Na které vaše projekty jste nejvíce hrdá? Co se vám podařilo?

Nejvíce hrdá jsem na to, že se mi podařilo od nuly vybudovat firmu, ve které si plníme svoje sny o práci, kterou milujeme. A výsledkem naší práce je to, že zákazníci milují nás. Podařilo se mi převést svoje hodnoty a pohled na svět do hmoty, kterou dennodenně tvoříme a posíláme do světa. Podařilo se mi navíc i to, že to podobně naladění lidé cítí a přidávají se.

Co se projektů týče – jedním z nich je rozhodně náš menstruační kalíšek Gaia Cup. Je to malý kalíšek ze silikonu, který nahrazuje vložky a tampony na jed-

no použití. Navzdory tomu, že se jedná o naprosto geniální věcičku, není snadné jej dostat k ženám a dívkám, protože je to prostě něco zcela jiného, než na co jsou zvyklé. Jeho používání vyžaduje změnu v uvažování, a to není snadné. Jakmile si ale uživatelka na kalíšek přivykne, k běžným papírovým výrobkům na jedno použití se prostě vrátet nechce – jsou neekonomické, nezdravé a navíc i velmi nepraktické. Kalíšek jí tedy doslova změnil život...

Dalším projektem, který se nám podařilo, je vzdělávací kurz Alchymie ekoprání. Dlouho jsme nedokázali uchopit, jak našim zákazníkům předat kompletní návod na používání našich výrobků na praní, aby jim sloužily k jejich spokojenosti. Praní s konvenčními přípravky je přece jen trochu jiné a někdy docházelo ke zklamání, když lidem nefungovaly zavedené postupy stylu „nasypat prášek – zmáčknout knoflík – zavřít dvířka pračky – dál se nestarat“. Nyní zákazníkům předáváme nejen znalosti o tom, jak co nejlépe vyprat s co nejnižším dopadem na planetu i vlastní zdraví, ale snažíme se jim i předat znalosti o tom, jak prací prostředky fungují, aby se dokázali sami rozhodnout, co je pro ně přijatelné a co ne. Tato znalost vede lidi k vlastnímu úsudku a k zodpovědnosti za vlastní rozhodnutí, a takové zákazníky chceme především.

Projektem, který je obtížně zařaditelný, ale který má pro nás velký význam z hlediska komunikace našeho záměru, je naše výše zmíněná značka BORN AGAIN. Jedná se o produkty, které doslova dostaly druhou šanci na život – jsou vyrobeny z obalových materiálů, které jinak končí jako odpad. Zpracováváme tímto způsobem jednak obalové materiály od našich vlastních surovin, ale také od různých výrobků (například od raw tyčinek nebo pytlů od krmiva pro psy a kočky) nebo z nevratných lahví. Smyslem je změnit zavedené paradigma pohledu na to, co je odpad a jak se s ním dá zacházet jinak, ale také projevit úctu Zemi za to, že nám tak velkoryse dává suroviny na něco, co proměníme v obalový materiál na jedno použití.

Čím je vaše společnost výjimečná? Proč by se čtenáři Bio@Life měli zajímat o vaše produkty?

Zásadní byl asi moment, kdy jsme si uvědomili, že firma pro nás není stroj na výrobu zisku, ale prostředek, jak sloužit světu a lidem. Tato zdánlivě drobná změna úhlu pohledu na naši práci je tím, co dělá firmu výjimečnou. Zisk není motivem, ale prostředkem. Zákazníci to jednoznačně vnímají a kupují si naše výrobky nejen proto, že

plní požadovanou funkci, ale také proto, že je mají rádi, mají z nich dobrý pocit. Pracujeme převážně rukama – nepracují za nás automatické stroje – a to je prostě cítit. Určitá skupina lidí vnímá, že ačkoliv se jedná o na první pohled běžné produkty, liší se tím, že je v nich navíc náš záměr a radost, se kterou tvoříme, že vysílají jiné vibrace než běžné produkty, které vyrobil stroj. Jsou to většinou lidé, kteří už začali ve svém životě něco měnit – obvykle to začíná stravou a tím, jak pečujeme o své tělo, a pak většinou následují i další oblasti, mezi které patří i to, jaké prostředky používáme na praní a péči o domácnost.

Jaká je vaše životní filozofie, případně máte životní motto, kterým se řídíte?

Moje přesvědčení je, že vnější svět, který vnímáme, je odrazem našeho světa vnitřního a našeho přesvědčení, a všechno se nám děje proto, že jsme se na to nějakým způsobem naladili. Pokud tedy mám pocit, že potkávám v životě samé hlupáky a nepřijemné lidi, nebo že se mi děje nějaké příkoří, můžu z toho vinit svět, ale to mi pomůže akorát k tomu, že budu permanentně naštvaná, nespokojená a ublížená. Nebo se můžu zeptat sama sebe, čím tyto lidi nebo události k sobě přitahuju a co můžu udělat pro to, aby se to změnilo. To je ale celkem zásadní posun ve vnímání – uvědomit si, že moje vlastní činy i myšlenky formují svět, který je okolo mě. Pak mi totiž nezbyvá, než za sebe a vše okolo převzít zodpovědnost, a to je jediná cesta k opravdové svobodě.

Co byste ráda vzkázala čtenářům Bio@Life, kteří se věnují bio-eko-nature světu?

Buďte bdělí, ptejte se a hledejte odpovědi, řiďte se svým úsudkem a svými pocity.

